

slučajih pa se bode oziralo samo na one osebe, katere ponujeno blago izdelujejo v lastnih tovarnah ali delavnicah. Razglasi in ponudbeni obrazci mogo se pogledati tudi pri trgovinski in obrtni zbornici v Ljubljani.

— **Kmetijsko potovalno predavanje v Préserjih pri Borovnici** ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v nedeljo dné 31. oktobra popoldne po službi božji.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Pomenljive novice podaja nam seja državnega zbora minulega petka. — Ne da bi bil količkaj prej glas počil, kaj se bo godilo v zbornici, oglasi se takoj po navadnih naznanilih predsedništva k besedi finančni minister Dunajevski ter predloži zbornici državni proračun za leto 1887. — Da je bilo finančnemu ministru nekaj tesno krog srca, kazal je uže nekaj dni prej, ko je memogredé omenil znane novice, da so letos državni dohodki manjši memo preteklega leta. Iz tega bilo je takoj sklepati, da bo tudi državni proračun bolj neugoden, kot oni preteklega leta, in govor, s katerim je minister svoj predlog spremljal, kaže, da je res tako. Novo predloženi proračun kaže

državne potrebščine . . .	521.975.654 gold.
državne dohodke . . .	505.671.199 „

in konečnega primanjkljeja 16.299.455 gold.

Potrebščina za prihodnje leto ima se potem memo letošnjega povekšati za 5.349.000 gold., zaloga pa je nižja za 2.157.000 gold., in primanjkljej, ki je za leto 1886 znašal 8.791.000 gold., zvikša se letos za 7.507.000 goldinarjev.

Denarni pogled za prihodnost sedaj nikakor ni prijazen in ako poleg tega ne pozabimo, kako nevarne so razmere naše nasproti Ruski, da se lahko vsak trenutek more vneti plamen svetovne vojske, je po vsem naravno, ako le skronim očesom zremo v negotovo bodočnost.

S takimi čuti poslušale in čitale so se kasneje besede finančnega ministra.

Koj za tem ministrom oglasi se k besedi naučni minister Gautsch, da odgovori na interpelacijo barona Bojakovskega zaradi neprivoljenega novega petega razreda pri dosedanji državni nižji gimnaziji v Kromerizu. — Kakor se tudi drugače nadejali nismo, napravil je vsaj na večino državnega zbora odgovor naučnega ministra še bolj nepovoljen vtis, kot pa govor Dunajevskijev.

Za izgovor, da vlada ni privolila petega razreda na zelo obiskani kromeriški gimnaziji, vzel je naučni minister okolščino, da baje vladi ni bilo podanega poročstva za pokritje stroškov več kot za eno leto, tedaj za peti razred.

Ker pa tak razlog ne prepriča koga z lepo, dodal je minister še dalje svoje prepričanje, da je srednjih šol sploh, izrekoma pa na Češkem in Moravskem, preveč, ker potem učenci ne vedo kam naprej, kar pa novega naučnega ministra prav znači, je sklep njegovega odgovora, v katerem trdi, da za število srednjih šol ni merodajno, samo razmerje med Nemci in Čehi, tedaj število prebivalstva po narodnosti, temveč tudi gospodarske in socijalne razmere.

S tem izrekom dobili so poslušalci prepričanje, da tudi Gautsch prav enako kot predniki Slovanom namerava narodno enakopravnost z drugo mero meriti, kakor pa Nemcem.

Zavolj hudo razsajajočih koz in kolere v Budim-Peštu se bodo skoraj gotovo letošnje delegacije zbrale na Du-

naji, akoravno so uže sklicane za Budim-Pešt. Po razgovoru z izvoljenimi delegati državnega zbora in pa z merodajnimi osebami gosposke zbornice podalo se je predsedništvo državnega zbora k ministru Taaffeju, ki je izrekel mnenja, da bo ta korak imel zaželjen vspeh. Ako bi bilo tako, pričakovati je novega cesarskega ročnega pisma, v katerem se za letos Dunaj odloči za zbirališče delegacij.

V ponedeljek odgovoril je v državnem zboru najprej brambovski minister grof Welsersheim na interpelacijo Weitloffovo zaradi podkupljivosti komisij, katere rekrute potrjujejo, ter je naglašal, da postava in dotične naredbe vse obsegajo, kar je sploh mogoče, da se nepostavno oprosteno zabrani. Gledé posebnega slučaja, zaradi katerega je bila na Dunaji preiskava, pa se sklicuje na uradno izjavo dunajske deželne sodnije, v kateri je izraženo prepričanje, da dotični zatoženec sploh nikoli z vojnimi osebami niso imeli kaznljive zveze v namen oproščanja od vojaštva.

Za tem odgovoril je minister Pražak zaradi nekega notarja na Češkem, ki je pri izvršilnih prodajah zemljišča baje po nič nakupaval na kratko s tem, da se je disciplinarna preiskava zoper onega uotarja pričela brez ministrovega posredovanja. — Dalje odgovoril je minister Pražak na interpelacijo dr. Viteziča zaradi zaničevanja hrvaščine in Hrvatov pri sodnijah v Istri. Minister je odgovoril, da je dal dotični slučaj natanko preiskati in da je deloma viša sodnija tržaška, deloma pa on dotične nedostatnosti dal popraviti in za prihodnost s primerno naredbo odpraviti. Potem prečitala se je neka interpelacija Fuss-ova zaradi železnice Rattibor-Troppau. Potem sledilo je prvo branje vladinega predloga zaradi zboljšanja plač pravoslavne duhovščine v Dalmaciji, dalje poročilo imunitetskega odseka zavolj toženja poslanca Schönererja, za tem pa še: prvo branje treh samostojnih predlogov.

Nekaj boja nastalo je koncem seje pri določevanju prihodnjega dnevnega reda, ko je Heilsberg predlagal, naj se carinska in trgovinska pogodba še ne dene na dnevni red prihodnje (včerajšnje) seje. Večina pa je ta predlog zavrgla in s tem je bilo to vprašanje rešeno.

Včerajšnja seja podala je še mnogo manj zanimivega. Po privoljenih rekrutih za prihodnje leto v smislu vojne postave in po dovoljenem trimesečnem začasnem bugetu pričela se je splošna razprava o carinski in trgovinski pogodbi. Kot prva govornika eden za, drugi proti predstavila sta se zbornici dva nova nemška poslanca: znani Stiegel s Kremisa, in Pichler s Jehnic. Prvi čokat, ogorel, s črno brado zaraščen človek, bolj podoben banditu z laškega gorovja, kot pa mirnemu advokatu. Pichler je sicer tudi advokat bolj male postave, toda olikane vnanjosti, in a sivkasto ozko izbrito kozlovsko brado, lične očali, govori s prijetnim mehkim glasom, in oba skupaj bila sta si podobna v tem, da sta si prizadevala oba večino in vlado zbadati in izraževati nevoljo ubogih zatiranih Nemcev. Oba sta si bila podobna tudi v tem, da sta komaj pričela govoriti ter sta uže tudi končala. — Za njima govoril je dolgo in dolgočasno na Štajerskem izvoljen dunajski advokat dr. Maag, in za njim knez Lichtenstein.

Kakor se sedaj čuje, bodo dalje seje dan za dnevom, v petek pa da se zborovanje pretrga.

Gledé delegacij čuje se, da Ogrri niso zadovoljni priti na Dunaj in za o bo bržčas ostalo pri prvotni naredbi, posebno, ker so zadnja poročila gledé zdravja v Budim-Peštu mnogo ugodnejša. Sicer pa se tudi dejansko bivanje delegatov v Budim-Peštu skrči na malo dni.

Ogerska. — Ko je skoraj po vsi Ogerski kolera uže skoraj mesec dni razsajala in se od dne do dne bolj širila, poklicala je vlada še le minuli teden posebnega

zdravstvenega nadzornika, ki je imel nalogo, pregledati, ali se zdravstvene zapovedi in naredbe tudi v resnici izvršujejo. — Ko je ta nadzornik prvi dan pričel svoje pregledovanje, nastal je takoj vriš, kako nezaslišane reči so se tam godile oziroma opusčale. Snažnosti ni bilo nikjer, desinficirale se niso ne stanovanja, ne hišna oprava, ne obleka, ne poselje za kolero obolelih tako, da je bilo takoj razumljivo, zakaj se je kolera hudo širila.

Bolgarska. — General Kaulbars vrnil se je v Sofijo ter je takoj pisal začasni bolgarski vladi, da je carova volja, da se zborovanje „sobranja“ odloži in da se ruskim podanikom ne sme več sile delati, kakor se je to godilo zadnji čas.

Bolgarska vlada odgovorila je na to dvojno pisanje, da sobranja ne more odložiti, ker je po ustavi vezana, Sobranje sklicati, da se izreče o veljavnosti volitev in o postavnosti in zaupanju začasne vlade. — Gledé postopanja nasproti ruskim podanikom pa je vlada objavila vspeh nadrobnega preiskavanja gledé onih dogodeb, zaradi katerih se je Ruska pritožila.

Zadnje dni počila je govorica, da Ruska namerava v Varno poslati veliki vojni brod: fregato oklopnico, da bi strah napravila med tamošnjim prebivalstvom. Tej govorici nasproti poroča se z Odese, da je ruski konsul prosil, naj se za varstvo ruskih podanikov tje pošlje vojni brod. Vsled te prošnje sklenilo se je, tje poslati dva mala vojna broda, nikakor pa ne fregate in nikakor ne z namenom, tamošnjemu prebivalstvu s temi brodovi žugati.

Ruska. — Zadnje dni čuli so se na različnih krajih Evrope glasovi o napadu (atentatu) na ruskega cara, o čegar nasilni smrti se je uže sploh govorilo. K sreči se te govorice niso potrdile, izvedila pa so se pojasnila, zakaj in od kod so nastale one govorice.

Sploh je znano, koliki vtis je napravila silovita smrt prejšnjega ruskega cara na sedaj vladajočega. — Strah pred povsod pretečo mu nevarnostjo naraščal se je po vsaki razkriti zaroti in znano je, da je železnico v Livadijo neprenehoma stražilo 60.000 vojakov, ko se je car zadnjič tje peljal k vojaškim vajam. Enak strah navdaja cara vedno in povsod in iz zadnjih dni prepoveduje se sledeča dogodba. Sprememstvo carovo v Gačini bilo je mnenja, da je car zapustil grad in prav tega mnenja bili so osebni adjutanti carovi, med temi grof Reatern. V sobi za adjutante je ta v misli, da cara ni doma, odpasal sabljo in suknjo imel odprto, ko car nenadoma v sobo vstopi. Grof prestrašen hiti po sabljo in si potem hiti zapenjati suknjo. Bila sta v sobi sama s carom, in ko car to početje grofovo vidi, seže v domišljiji, da ga hoče grof umoriti, in da segaje pod suknjo išče revolverja — v tej domišljiji prebode car grofa, da se takoj mrtev zgrudi.

Ta dogodba ni mogla ostati prikrita in iz te nastala je govorica o atentatu na cara in o smrti nekoga, ki pa ni bil car, temveč žrtva njegovega bolestrnega strahu pred napadi. — Pri tej priliki čul se je tudi glas, da se je uže tudi vlansko leto v Kromerizu pri caru opazoval strah, bolesten duševni stan, kateri nadvladuje vse njegova dejanja.

Nemška. — Zdravje nemškega cesarja se je očitno toliko zboljšalo, da se sedaj v Bankenburgu že deloma vdeležuje lova, ako tedaj nagloma kaj hujšega ne nastopi, da se bo starček še to zimo branil proti britki smrti.

Ruski poslanik obiskal je zaradi važnih in nujnih zadev kneza Bismarka in se je potem nemudoma podal v Petrograd.

Z rimsko kurijo nadaljujejo se dogovori zaradi temeljitega popravljanja verskih postav.

Srbska. — Finančni odsek srbske skupščine sedaj pretresuje budget. — V Beligrad prišel je dr. Stranski, da se bode pogajal zastran obnovljenja diplomatske zveze med Srbijo in Bolgarijo,

Laška. — Zbornice poslancev sklicujejo se za 17. dan novembra. Ministerstvo predložilo bode „zeleno“ knjigo o izhodnih zadevah in o kolumiškem vprašanju. Zagotavlja se, da namerava Minghetti vodja nekdanje desnice, svoje vedenje nasproti vladi spremeniti.

Španjska. — Vlada sklenila je ustanoviti glavno policijsko vodstvo, kateri ima načelnik biti general Daban, kateri je leta 1874 bil poveljnik vojakom, ki so Alfonza XII. proglasili za kralja. Vse kraljestvo razdeli se v štiri policijske oddelke, katerem bodo načelniki brigadski generali. Agenti vsakega oddelka uvrsteni so v policijske polke, katerim so na čelu častniki redne vojne. Tako vojaško vredjena policija poslušna je ministru notranjih zadev.

Danska tudi pripravlja trdnjave, da se lože brani za slučaj vojske. Vojni minister danski zahteva za trdnjave v deželi 31,671.000 kron (krona približne vrednosti 67 kr. a. v.), kateri se imajo razdeliti na pet let, vrh tega pa za trdnjavo pri morji 14,706.000 kron, ki se imajo razdeliti na 7 let. — Tako ravnati pripočil jim je belgiški inženir general Brialmont.

XXXVIII. izkaz doneskov

za spominek dr. J. viteza Bleiweis-Trsteniškega.

Prenesek ostanka iz XXXVII. izkaza 1822 gld. 39 kr. Nabrano in poslano po gosp. Janezu Majcigerju v Mariboru in so vplačali:

Gospod dr. Dominkuš	10	„	—	„
„ Bežan	1	„	—	„
„ dr. Orozel	3	„	—	„
„ J. Kadela	2	„	—	„
„ Grimer	1	„	—	„
„ Divjak	1	„	—	„
„ dr. Radaj	1	„	—	„
„ Janez Majciger	1	„	—	„

Skupaj 1842 gld. 39 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 23. oktobra 1886.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 66 kr. — banaške 7 gold. 67 kr. — turšice 4 gold. 71 kr. — soršice 6 gold. 80 kr. — rži 4 gold. 22 kr. — ječmena 4 gold. 6 kr. — prosa 4 gold. 71 kr. — ajde 4 gold. 6 kr. — ovsa 2 gold. 76 kr. — Krompir 2 gold. 50 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 25. oktobra.

Hektoliter: Pšenica 6 gld. 82 kr. — Rž 5 gold. 52 kr. — Oves 2 gold. 92 kr. — Turšica 5 gold. 36 kr. — Ječmen 5 gld. 04 kr. — Ajda 5 gld. 87 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gld. 80 kr. — Seno 2 gld. 10 kr. — Špeh 1 kilogr. 62 kr.